

Zorgroutes interne en externe zorgstructuur Basisscholen, Opvang 0-12 en peuterspeelzalen.

November 2018

Zorg voor Jeugd

Zorgroutes interne en externe zorgstructuur Basisscholen, Opvang 0-12 en peuterspeelzalen.

Deze “Zorgroute onderwijs, opvang en Zorg voor Jeugd” voor de gemeente Ten Boer is opgesteld vanuit een samenwerking van De Deel, professionals, vertegenwoordigers van het basisonderwijs, opvang 0-12-jarigen, peuterspeelzalen en leerplichtambtenaar -in de gemeente Ten Boer. Deze zorgroute is bedoeld voor de medewerkers van bovengenoemde organisaties, en niet primair voor ouders.

In deze zorgroute wordt i.v.m. de leesbaarheid de term school en opvang gebruikt, hiermee worden alle scholen en peuterspeelzalen bedoeld binnen de gemeente Ten Boer. Binnen de opvang zijn de pedagogische medewerkers dagelijks betrokken bij de kinderen, hier afgekort met P.M en hun leidinggevende opvang als eindverantwoordelijke, hier afgekort met leidinggevende. Binnen het onderwijs zijn de leerkrachten dagelijks betrokken bij de kinderen, en de intern begeleider/directeur als eindverantwoordelijke. Hier afgekort met IB, als de directeur wordt bedoeld, wordt dit specifiek aangegeven. Als het gaat om ouders dan worden hier de biologische ouders/pleegouders/verzorgers/alleenstaande ouder bedoeld.

Inhoud

- 1. Onderwijs en Jeugdzorg in een nieuw perspectief**
- 2. Toelichting op het Centrum voor Jeugd en Gezin en zorgroutes in Ten Boer.**
 - 2.1 De Deel**
 - 2.2 De Jeugdgezondheidszorg binnen de Deel**
- 3. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld**
- 4. Criteria zorgroutes**
- 5. Zorgroute**
 - 5.1 Van school/opvang 0-12 naar ouders**
 - 5.2 Van school/opvang 0-12 naar de Deel**
 - 5.3 Van de Deel naar school/opvang 0-12**
 - 5.4 Van ouders naar de Deel**
- 6. Zorgroute Passend onderwijs en Zorg voor Jeugd (stappenplan)**
 - 6.1 Stap 1 t/m 7: Zorgstructuur binnen school /opvang 0-12**
 - 6.2 Stap 8 t/m 11: Zorgstructuur buiten school/opvang 0-12**
 - 6.3 Stap 12 en 13: Toeleiding Multidisciplinair overleg**
 - 6.4 Wat te doen als ouders niet open staan voor hulp?**
 - 6.5 Urgentie of crisis**

Bijlage 1 Adressenlijst

Bijlage 2 Toestemmingsformulier voor delen van informatie

Bijlage 3 Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Bijlage 4 Verwijsindex

Inleiding

Binnen de gemeente Ten Boer willen opvang/scholen en De Deel toewerken naar een éénduidige manier waarop samenwerking met elkaar gezocht kan worden als het gaat om kinderen waarover zorgen bestaan. De wens is om in een zo vroeg mogelijk stadium eventuele problemen op te sporen en te signaleren en een passende oplossing te vinden voor deze problematiek, zodat de ontwikkeling van het kind hierdoor zo min mogelijk uit balans wordt gebracht. Dit is dan ook het doel van de zorgroute. Daarnaast geven ook de wet op het Passend Onderwijs en de Jeugdwet handvatten om tot een dergelijke werkwijze te komen. Er is specifiek gekozen voor een zorgroute van 0-12-jarigen. Zo er een doorgaande lijn is voor leerlijnen en ontwikkelingstaken van kinderen.

Zorgroute en kinderopvang voorzieningen

In de gemeente Ten Boer wordt de opvang door verschillende organisatie verzorgd: kinderopvang KIds2b, peuterspeelzalen, gastouderbureaus en particuliere kinderopvang. Deze zorgroute is bedoeld om de kinderen met opvallend gedrag, ziekte of andere zorgwekkende omstandigheden, zo vroeg mogelijk te signaleren en passende maatregelen te treffen waarbij het kind en de ouders gebaat zijn.

Deze zorgroute dient als handleiding voor beroepskrachten ter ondersteuning bij hun dagelijkse werkzaamheden. Als uitgangspunten telt het professioneel handelen, of te wel doe wat je altijd doet. Maak gebruik van je eigen rapportagesysteem waarin helder gedocumenteerd en beargumenteerd wordt waarom beslissingen zijn genomen. Maak gebruik van de stappen in de zorgroute als onderdeel van het professioneel handelen en deel je zorgen met ouders. De kracht en de mogelijkheden van de ouders en hun sociale omgeving vormen het vertrekpunt voor het oplossen van de zorg. De zorgroute zoals beschreven in dit document hebben vooralsnog betrekking op de vindplaatsen scholen en opvang. In een later stadium zullen mogelijk ook gastouders en particuliere kinderopvang locaties worden betrokken.

1. Onderwijs en Jeugdzorg in een nieuw perspectief.

Op 1 augustus 2014 is in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs een stelselwijziging van kracht gegaan onder de noemer 'passend onderwijs'. Het doel van deze landelijke stelselwijziging is om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, meer dan voorheen, op te vangen in de reguliere scholen. Schoolbesturen hebben zorgplicht en moeten iedere leerling een onderwijsplek bieden welke aan sluit bij zijn/haar behoeften, als dit niet kan op het reguliere onderwijs, dan wordt er samen met de ouders een passende school gezocht. Hiervoor is het nodig dat schoolbesturen onderling afspraken maken en samenwerken. In de provincie Groningen vormen de schoolbesturen drie samenwerkingsverbanden: een voor het primair en twee voor het voortgezet onderwijs.

Vanwege het grote aantal scholen en schoolbesturen is het samenwerkingsverband voor het primair onderwijs (SWV PO 20.01) onderverdeeld in vier regio's, waarvan sub regio Noord. De gemeente Ten Boer valt onder de sub regio Noord. Daarnaast kan het nodig zijn om de jeugdverpleegkundige en de leerplichtambtenaar op de hoogte te brengen om gezamenlijk te zoeken naar een oplossing, ter voorkoming van thuiszitten van de leerling b.v. bij langdurige ziekte of inzet van het MKD

Een belangrijke opdracht in het kader van passend onderwijs is de afstemming tussen onderwijs en zorg voor jeugd. Als er geen sprake is van problemen die rechtsreeks met onderwijs en leren te maken hebben, kan de school/opvang externe deskundigen inschakelen met specifieke expertise. Dat kan het geval zijn bij gedragsproblemen die niet alleen in de school/opvang situatie zichtbaar zijn, maar ook thuis en in de buurt. Of wanneer de professionals vanuit de school/opvang zich ernstige zorgen maken over de thuissituatie van een leerling. Het is in deze situatie belangrijk dat er goede afstemming plaatsvindt

tussen onderwijs en jeugdzorg. De wet passend onderwijs en de Jeugdwet worden hiermee aan elkaar gelinkt.

Sinds 1 januari 2012 moeten alle gemeenten in Nederland beschikken over een Centrum voor Jeugd en Gezin (De Deel). De Deel in Ten Boer richt zich op kinderen en jongeren van 0 - 9 maanden tot 23 jaar, hun ouders en professionals. De Deel bundelt de lokale functies en taken op het gebied van gezondheid, opgroeien en opvoeden. Men kan hier terecht met alle vragen over opgroeien en opvoeden. Tevens wordt door De Deel de coördinatie en indicatie van de zorg geregeld.

De jeugdzorg is sinds januari 2015 gedecentraliseerd naar de gemeenten. De decentralisatie omvat alle onderdelen van de jeugdzorg:

- de geïndiceerde jeugdzorg
- de gesloten jeugdzorg
- de jeugd-GGZ
- de verstandelijk gehandicapte jongeren
- de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Een aantal onderdelen worden provinciaal ingekocht en uitgevoerd.

De vormgeving en uitvoering zijn een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Het regeerakkoord heeft '*Eén gezin, één plan, één regisseur*' benoemd als uitgangspunt bij de decentralisaties in het sociale domein. De uitwerking van dit uitgangspunt is terugvinden in de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. Dit vergt daarom ook één budget en één verantwoordelijke van overheidszijde: de gemeente.

2. Toelichting op de Deel en zorgroute in Ten Boer.

2.1 De Deel

Doel van de Deel is het bieden van snelle, effectieve en afdoende hulp aan kinderen/jongeren en hun ouders: een sluitende aanpak, waarbij de coördinatie van hulpverlening en begeleiding een essentieel onderdeel is.

De zorgroute zoals beschreven in dit document hebben betrekking op de peuterspeelzalen, de basisscholen en opvang in de gemeente Ten Boer. Het betreft de zorgroute voor kinderen en ouders/verzorgers die (deels) woonachtig zijn in de gemeente Ten Boer. Voor kinderen die buiten Ten Boer wonen kan de zorg verleend worden door een ander CJG, de rol van school/opvang en jeugdverpleegkundige blijven gelijk.

In de zorgroute wordt gesproken over de Deel, hier zijn zowel casemanagers als jeugdverpleegkundigen en een jeugdarts werkzaam. Op de peuterspeelzaal/opvang 0-12 en school is de jeugdverpleegkundige of jeugdarts van de GGD, de contactpersoon naar de Deel.

De signalen van de verwijzindex ZvJG. Komen bij de Deel binnen, de coördinatie van deze signalen ligt bij de Deel.

2.2 Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD binnen De Deel

De JGZ voert het Basispakket JGZ uit zoals deze is beschreven in de Wet publieke gezondheid. Daarnaast worden in de gemeente specifieke taken uitgevoerd, zoals preventieve logopedie, weerbaarheidstraining, inloopochtenden voor ouders van peuters, en diverse cursussen. Dit vaak in samenwerking met de andere partners van de Deel. De jeugdgezondheidszorg heeft als doel: het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. Het is preventieve gezondheidszorg die gericht is op het voorkómen van ziekten en het vroegtijdig opsporen van gezondheidsproblemen bij jeugdigen. Het gaat om gezondheid en ontwikkeling van jeugdigen in de brede zin van het woord: lichamenlijk,

cognitief en psychosociaal. Daarnaast is het een wettelijke verplichting dat van ieder kind van 0-18 een digitaal dossier wordt aangelegd, dat onder het medisch beroepsgeheim valt.

3. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

Iedere professional die werkt met kinderen of volwassenen moet van het ministerie van VWS werken met de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Het is een stappenplan dat gevolgd moet worden als er vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld zijn. De meldcode heeft **5** stappen en is geïntegreerd in onderliggende zorgroute:

1. Stap 1: in kaart brengen van signalen.
2. Stap 2: collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig thuis.
3. Stap 3: gesprek met de cliënt.
4. Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.
5. Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

Zie ook: 'meldcode VWS' in de App-store.

De verwijzindex ZvJG kan als signaleringsinstrument ondersteunend werken bij de stappen die professionals moeten maken bij zorgelijke opvoedsituaties of vermoeden van kindermishandeling. ZvJG is echter een signaleringsinstrument voor een veel bredere groep risicokinderen en jeugdigen bedoeld voor het vroegtijdig bij elkaar brengen van zorgsignalen en van professionals en hun te informeren over hun betrokkenheid bij kind/jongere.

4. Criteria voor zorgroute.

- Eenvoudig te hanteren (houdt het simpel).
- Duidelijkheid; verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten helder zijn.
- Snelheid van handelen moet bevorderd worden als dit in het belang van het kind is.
- De Deel draagt zorg voor terugkoppeling naar de zorgmelder en indien nodig naar de huisarts in afstemming met de ouder(s)/opvoeders of de jongere. De terugkoppeling gaat over *dat* het signaal opgepakt is en in principe niet over *of* en *wat* de zorg is.
- Met toestemming van de ouders kan ook over de inhoud worden gecommuniceerd.
- Heldere en eenduidige informatieoverdracht via 1 uniform formulier
- Wanneer het belang en de veiligheid van het kind prefereert boven die van de ouders kan ook zonder toestemming van de ouders worden gecommuniceerd, mits goed beargumenteerd en gedocumenteerd.

5. Zorgroute

5.1 Van school naar ouders

- De samenwerking met de Deel wordt standaard in de gids van de school/opvang vermeld. Op de school/opvang zijn folders en posters aanwezig over wat de Deel doet en hoe men bereikbaar is.
- Als de school/opvang zorgen heeft over kinderen bij hun op school/opvang wordt dit zo snel mogelijk met de ouders besproken, bij gescheiden ouders met beide biologische ouders.
- De ouders zijn zelfverantwoordelijk voor hun kind en worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij zorgen om hun kind.
- Zorgen vanuit school/opvang die passen binnen de criteria van Zorg voor Jeugd, worden na bespreking met ouders via een signaal afgegeven in Zorg voor Jeugd.

5.2 Van school naar de Deel

- Elke school/opvang benoemt een vaste contactpersoon, met betrekking tot afspraken met de Deel, meestal is dit de intern begeleider.
- Gezamenlijk hebben de scholen een overkoepelende contactpersoon (zie hiervoor de adressenlijst) aangewezen, om samen met de manager van de Deel organisatorisch taken af te stemmen.
- De toeleiding van kinderen en ouders van school/opvang naar de jeugdverpleegkundige van de Deel gebeurt bij voorkeur via een warme overdracht. Dit kan alleen met toestemming van de ouders. Zonder toestemming van de ouders kan dit alleen, als er ernstige zorgen zijn rondom het kind en de veiligheid in het geding is.
- De scholen/opvang zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van het verzuim en ziekteverzuim. Bij opvallende afwezigheid of ziekteverzuim wordt er contact met de jeugdarts en leerplichtambtenaar opgenomen, zodat thuiszitten wordt voorkomen.
- De scholen/opvang schakelen de jeugdverpleegkundige (met toestemming van de ouders) wanneer de gesignaleerde problematiek, de verantwoordelijkheid van het onderwijs/opvang overstijgt.

5.3 Van de Deel naar School

- De Deel organiseert 3 keer per jaar een scholenoverleg met de internbegeleiders van school/opvang en directeurs van de scholen/opvang.
- De scholen/opvang zijn op de hoogte van voorlichtingsactiviteiten die vanuit de Deel plaatsvinden en stimuleren deelname, door ouders actief uit te nodigen via mail/ facebook/nieuwsbrieven etc.
- De jeugdverpleegkundige is de vaste contactpersoon voor de scholen. Zij heeft op reguliere basis overleg, ten behoeve van informatievoorziening, adviezen, ondersteuning, consultatie en terugkoppeling. De jeugdarts wordt betrokken als het om medische problematiek of ziekteverzuim gaat.
- De jeugdverpleegkundige brengt de situatie van het kind en/of het gezin verder in kaart en draagt zorg voor het inbrengen in het team van de Deel, zodat de juiste interventie kan worden ingezet. De jeugdverpleegkundige informeert (met toestemming van de ouders) de intern begeleider van school/opvang, dat de casus is opgepakt en wie de casemanager is. De Deel zoekt actief contact met school/opvang om in overleg met ouders 1 beleid af te spreken.
- Gedurende de begeleiding door de Deel worden veranderingen en beëindiging van de coördinatie door gegeven aan school/opvang.
- Casemanagement en triage vinden in principe plaats binnen de Deel.
- Zorgen vanuit school die passen binnen de criteria van Zorg voor Jeugd, worden na bespreking met ouders in Zorg voor Jeugd genoteerd door het afgeven van een signaal. Bij een match in ZVJ wordt door de Deel contact opgenomen met de personen die een signaal hebben afgegeven.

5.4 Van de ouders naar de Deel

- Ouders kunnen zichzelf aanmelden bij de Deel, via het spreekuur van de jeugdverpleegkundige of de Deel.
- Ouders kunnen ook door de huisarts of Ondersteuner jeugd en Gezin (OJG) worden verwezen.
- De jeugdverpleegkundige bespreekt de situatie met ouders, en geeft voorlichting of maakt een aanvraag voor het bespreken in het team.
- Als er toestemming van ouders is, kan de school/opvang betrokken worden voor informatie of samenwerking. De jeugdverpleegkundige heeft de intentie om deze toestemming te krijgen, zodat er gewerkt kan worden volgens 1 plan.

- Als er een situatie is waarbij ouders moeite hebben met een incident en/of beleid van school wordt er door de Deel zoveel mogelijk verwezen naar school, om eventueel samen met de jeugdverpleegkundige de situatie te verhelderen en op te lossen.

6. Zorgstructuur scholen Ten Boer.

6.1 Signaleren en (eerste) beoordeling op school of opvang 0-12

(Bij iedere stap staat tussen haakjes waar de stap overeenkomt met de stappen van de Meldcode.)

Situatie:

Er is zorg over een kind bij de leerkracht/P.M. op de school/opvang.

STAP 1 (Meldcode stap 1)

De leerkracht/P.M. maakt zich zorgen of heeft twijfels /vragen over de ontwikkeling of opvoeding van een kind. De leerkracht/P.M. bespreekt deze zorg intern met de duo- partner of een collega. De jeugdverpleegkundige van de Deel kan anoniem geconsulteerd worden wanneer er onzekerheid is over de ernst van het signaal. Het kan gaan om signalen van vermoeidheid, slaperigheid, te laat komen, veel verzuim, wondjes, blauwe plekken, voeding, gedrag etc.

STAP 2

De leerkracht/P.M. gaat een kort gesprek aan met ouders om te checken of ouders de zorg herkennen. Direct zorg delen (concreet benoemen wat je ziet en niet te zwaar maken) en het gesprek aangaan met de beide ouders houdt het prettig en open. Er wordt een gezamenlijk plan gemaakt welke de ouders ondertekenen.

De leerkracht/P.M. maakt een notitie in het leerlingendossier, wanneer er met wie gesproken is, wat is er besproken, welke afspraken zijn er gemaakt, wanneer wordt er geëvalueerd. De leerkracht/P.M. is er alert op dat beide ouders op de hoogte zijn, in die situaties dat ouders gescheiden zijn.

STAP 3 (Meldcode stap 2)

Als de zorgen omtrent het kind **niet** zijn weggenomen door het gesprek met de ouders dan meldt de leerkracht/P.M dit bij de IB-er/Leidinggevende, samen bespreken zij waarover de leerkracht/P.M. zich zorgen blijft maken. Vanaf dit punt in de zorgroute neemt de IB-er/ leidinggevende de regie en zorgt voor de verslaglegging en laat deze ondertekenen door de ouders.

STAP 4

Afhankelijk van de aard van de zorgen en de situatie onderneemt de IB-er/leidinggevende actie:

- a) De IB-er/Leidinggevende gaat zelf het kind observeren in de klas en vraagt naar signalen bij andere leerkrachten zoals de docent voor gymnastiek.
- b) De IB-er/Leidinggevende voert consultatief overleg met de jeugdverpleegkundige.
- c) De IB-er/Leidinggevende schakelt het expertise team van de schoolorganisatie in.

STAP 5 (voorbereiding stap 3 Meldcode)

De IB-er/Leidinggevende en de leerkracht/P.M. besluiten dat de zorgen in een gesprek met de ouders moeten worden besproken. In dit gesprek wordt ook besloten of er afstemming gezocht wordt via de Verwijsindex ZvJG. De afwegingen worden vastgelegd in het leerlingendossier.

STAP 6 (Stap 3 Meldcode)

De school/opvang deelt de zorg met de ouders en informeert hen over het verzoek tot afstemming in ZvJG. Dit gesprek wordt in principe gevoerd door de leerkracht/P.M. samen met IB-er/Leidinggevende of de directeur van school. Per school/opvang wordt bekeken wie moet aanschuiven.

Wanneer in het gesprek duidelijk wordt dat de ouders het signaal serieus nemen en stappen gaan ondernemen (bijv. inloepspreekuur De Deel), dan wordt direct een concrete afspraak gemaakt over hoe en wanneer de ouders een terugkoppeling geven aan de IB-er/Leidinggevende of de directeur. De richtlijn is dat de ouders binnen 2 tot 3 weken terugkoppelen naar de school/opvang welke acties de ouders hebben ondernomen, welke vervolg er eventueel komt en hoe het nu met het kind gaat.

Het voeren van het gesprek met de ouders en de terugkoppeling naar de IB-er/leidinggevende of de directeur van de school, is in dit geval een adequate en afdoende verwerking van de ontstane zorg om een kind.

Als de ouders de school niet hebben geïnformeerd na de afgesproken termijn, treedt de IB-er/leidinggevende zelf in contact met de ouders.

STAP 7 (Meldcode stap 4)

Wanneer in het gesprek met de ouders duidelijk wordt dat alleen het betreffende gesprek niet afdoende is omdat er (nog) geen hulpverlening is, worden er direct afspraken gemaakt over het vervolg.

Gewenste acties kunnen zijn:

- 1) Met de ouders worden afspraken gemaakt over de begeleiding van het kind binnen de eigen school of opvang of in de thuissituaties van het gezin door de ouders zelf of derden (b.v. de jeugdverpleegkundige). Uitgangspunt is dat zowel de school/opvang als de ouders blijven kijken en zicht houden op de gesignaleerde zorg.
- 2) De ouders geven aan dat zij zelf actie gaan ondernemen (b.v. een consult bij de Deel of huisarts) De ouders en IB'er/leidinggevende maken afspraken over wanneer een terugkoppeling wordt gedaan over deze actie.
- 3) De ouders wordt geadviseerd een afspraak te maken met de Deel.
- 4) Het raadplegen van Veilig Thuis voor het helpen bepalen van het zelf organiseren van hulp of het doen van een melding.

6.2 Externe Zorgstructuur buiten school of opvang

STAP 8

De IB-er/leidinggevende informeert de jeugdverpleegkundige over bovengenoemde (stap 7) aanmelding door ouders.

STAP 9

De ouder(s) maken rechtstreeks een afspraak met de jeugdverpleegkundige. Deze afspraak kan plaatsvinden op school, BSO, thuis of op de Deel.

De inhoud van de hulpverlening door de Deel is maatwerk. Tijdens de intake wordt besproken en gekeken of de ouders over voldoende kracht en over voldoende ondersteuning beschikken om het probleem op te lossen. Het netwerk en lokale/andere mogelijkheden worden hiertoe actief verkend en besproken. Wanneer dit onvoldoende is, wordt nagegaan of (opvoeding)ondersteuning gewenst is. Meestal gaat de jeugdverpleegkundige ook met het kind in gesprek, afhankelijk van de leeftijd van het kind en de problematiek. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders.

STAP 10

De jeugdverpleegkundige geeft op hoofdlijnen een terugkoppeling aan de IB-er/leidinggevende. Dit gaat over *dat* er een contact is geweest en niet *wat* het contact is

geweest (mits iets anders is afgesproken met toestemming van de ouders). In ieder geval wordt duidelijk dat er iets wordt gedaan en hoe de voortgang is. Deze terugkoppeling kan telefonisch gebeuren of tijdens een overleg op de school/opvang.

Wanneer de hulpverlening of ondersteuning is afgerond wordt dit ook teruggekoppeld aan de IB-er/leidinggevende.

Ook wordt gemeld of/dat er afstemming gezocht is via de verwijsindex ZvJG

STAP 11

De IB-er koppelt intern terug naar de leerkracht/opvangmedewerker.

6.3 Toeleiding naar het multidisciplinair overleg

STAP 12

Op basis van de professionele inschatting van de jeugdverpleegkundige/arts wordt in overleg met de ouders het signaal besproken in een multidisciplinair overleg. Deelnemers kunnen de betrokken professionals en ouders zijn.

Dit is aan de orde wanneer:

- Jeugdverpleegkundige/jeugdarts of betrokken casemanager willen afstemmen met meerdere disciplines omdat er een vermoeden is van meervoudige problematiek.
- Op verzoek van IB'er/leidinggevende in overleg met ouders.
- Het inzetten van eigen expertise ontoereikend is gebleken, waardoor overleg met meerdere disciplines gewenst is.
- Indien de hulp uitgevoerd wordt door meerdere organisaties (bij meervoudige problematiek zal het multidisciplinair overleg casemanagement van zorg inzetten. Vanuit deze coördinatie van zorg wordt samen met de ouders door 1 team, voor 1 kind/gezin, 1 gezamenlijk hulpverleningsplan opgesteld en uitgevoerd.

De ouders moeten hier toestemming voor geven, tenzij het belang en de veiligheid van het kind groter is dan het belang van de ouders, dan is een mededeling naar de ouders ook voldoende. Dit moet goed beargumenteerd en gedocumenteerd worden door alle professionals in hun eigen rapportagesysteem.

STAP 13 (Meldcode stap 5)

De jeugdverpleegkundige meldt aan de IB-er/leidinggevende dat er afspraken over interventies zijn en geeft zo nodig de naam van de betrokken casemanager door. (Niet *wat* de inhoud van de interventies is). In ieder geval wordt duidelijk dat er iets wordt gedaan en hoe de voortgang is.

De school/opvang hebben vaak een rol in de signalering, begeleiding, hulpverlening of ondersteuning van het gezin. (Vanzelfsprekend binnen de eigen verantwoordelijkheid en competentie). Zij worden dan betrokken bij de planmatige ondersteuning.

6.4 Wat te doen als ouders niet open staan voor hulp?

- Tijdens **STAP 6 en 7** kan duidelijk worden dat ouders het signaal niet (h)erkennen en niet openstaan voor hulpverlening of begeleiding. In deze situatie wordt er **altijd** afstemming gezocht via de Verwijsindex ZvJG en kan er een verzoek tot samenwerking worden gedaan.

- De school/opvang maakt zich zorgen omdat de afspraken die samen met ouders zijn gemaakt geen effect hebben, maar vindt geen weerklank bij de ouders

- De IB-er/leidinggevende kan het signaal anoniem inbrengen bij De Deel voor consultatie of advies
- De IB-er/leidinggevende zoekt contact met het De Deel om samen met de school/opvang een motiveringsgesprek te voeren met de ouders.

- De school/opvang maakt zich blijvend zorgen omdat interventies vanuit school/opvang geen effect hebben, de ontwikkeling van het kind ernstig wordt belemmerd of de veiligheid van het kind in het geding is. De ouders staan niet open voor hulp.

- De directeur van de school/Leidinggevende doet een melding bij Veilig thuis conform de Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld en het protocol kindermishandeling van de eigen organisatie. De ouders moeten op de hoogte worden gebracht van deze melding, een professional kan in principe geen anonieme melding doen bij het veilig thuis alleen bij ernstige bedreigingen. Er kan wel anoniem advies worden gevraagd.

6.5 Urgentie of crisis

Urgentie: dreigende maatschappelijke escalatie; binnen 24 uur moet er contact zijn met De Deel omdat de ontwikkeling van het kind ernstig wordt bedreigd; een crisis kan mogelijk worden voorkomen door De Deel in te schakelen

- Wanneer de zorgen rondom een kind escaleren, neemt de directeur van de school of Leidinggevende na het informeren van de ouders- telefonisch contact op met de Deel. Binnen 24 uur (tijdens werkdagen) vindt er een eerste overleg plaats tussen het de Deel en de ouder(s). De Deel is van 8.30-17.00 bereikbaar.

Crisis: er is sprake van een direct levensbedreigende situatie omdat de veiligheid van het kind in gevaar is

De directeur van de school/ leidinggevende neemt afhankelijk van de situatie telefonisch contact op met:

- De spoedlijn van De Deel van 08.00-17.00 tel: 0615018619
- 112 (o.a. politie)
- De huisarts
- Veilig thuis 0800-2000

Bijlage 2: toestemmingsformulier Is in ontwikkeling

Bijlage 3 Wat is de meldcode?

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is een overzichtelijk vijfstappenplan, waarin staat wat u als professional het beste kunt doen als u vermoedens hebt van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode leidt u stap voor stap door het proces. Vanaf het moment dat u iets vermoedt tot aan het moment dat u eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding.

De vijf stappen van het basismodel meldcode in het kort:

1. In kaart brengen van signalen
2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig thuis
3. Gesprek met de cliënt
4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling: inschatten risico, aard en ernst van het geweld
5. Beslissen: hulp organiseren of melden

Verplichte meldcode

Een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling werkt! Professionals die werken met een meldcode grijpen drie keer zo vaak in bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode is verplicht voor de volgende sectoren: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg, justitie, politie.

Bijlage 4 De Verwijsindex

De Verwijsindex wordt toegelicht in [Handreiking signalering ZvJG def versie 4.1.10](#), een belangrijke paragraaf is hieronder aangegeven.

Zoals in paragraaf 6 zal worden aangegeven, beschikken professionals over een wettelijk meldrecht voor het afgeven van signalen in de verwijsindex. Dat meldrecht is alleen van toepassing als wordt voldaan aan de wettelijke criteria.

De situatie moet voldoen aan ten minste één criterium uit de wet.

De wet zegt daarover (artikel 2j van de Wijziging van de Wet op de Jeugdzorg in verband met de introductie van een verwijsindex):

Een meldingsbevoegde kan zonder toestemming van de jeugdige of zijn wettelijk vertegenwoordiger en zo nodig met doorbreking van de op grond van zijn ambt of beroep geldende plicht tot geheimhouding, een jeugdige melden aan de verwijsindex indien hij een redelijk vermoeden heeft dat de jeugdige door een of meer van de hierna genoemde risico's in de noodzakelijke condities voor een gezonde en veilige ontwikkeling naar volwassenheid daadwerkelijk wordt bedreigd:

- a. de jeugdige staat bloot aan geestelijk, lichamelijk of seksueel geweld, enige andere vernederende behandeling, of verwaarlozing;
- b. de jeugdige heeft meer of andere dan bij zijn leeftijd normaliter voorkomende psychische problemen, waaronder verslaving aan alcohol, drugs of kansspelen;

- c. de jeugdige heeft meer dan bij zijn leeftijd normaliter voorkomende ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen;
- d. de jeugdige is minderjarig en moeder of zwanger;
- e. de jeugdige verzuimt veelvuldig van school of andere onderwijsinstelling, dan wel verlaat die voortijdig of dreigt die voortijdig te verlaten;
- f. de jeugdige is niet gemotiveerd om door legale arbeid in zijn levensonderhoud te voorzien;
- g. de jeugdige heeft meer of andere dan bij zijn leeftijd normaliter voorkomende financiële problemen;
- h. de jeugdige heeft geen vaste woon- of verblijfplaats;
- i. de jeugdige is een gevaar voor anderen door lichamelijk of geestelijk geweld of ander intimiderend gedrag;
- j. de jeugdige laat zich in met activiteiten die strafbaar zijn gesteld;
- k. de ouders of andere verzorgers van de jeugdige schieten ernstig tekort in de verzorging of opvoeding van de jeugdige;
- l. de jeugdige staat bloot aan risico's die in bepaalde etnische groepen onevenredig vaak voorkomen.

Deze criteria zijn 'hard', maar zijn ook ruim geformuleerd en geven een melder weinig houvast om te bepalen of een situatie wel of niet geschikt is om te melden in de verwijfsindex. Daarom is door het programmaministerie voor Jeugd en Gezin een overzicht van meldcriteria voor melding aan de verwijfsindex uitgewerkt. Op basis van dat overzicht zijn binnen ZvJG aangescherpte criteria uitgewerkt die als richtlijn kunnen worden gebruikt voor het beantwoorden van de vraag of een signalering in ZvJG moet worden geregistreerd. In bovenstaande lijst zijn de meldcriteria uitgewerkt. De lijst is een hulpmiddel waarmee het afwegingsproces voor het afgeven van een signaal verantwoord uitgevoerd kan worden. De lijst is niet dwingend. Het blijft een professionele afweging van de professional om uiteindelijk te bepalen of een melding wordt gedaan of niet, zolang binnen het wettelijk kader wordt gebleven. Daarnaast wordt de aanbeveling gedaan om bij twijfel over het afgeven van een signaal altijd ruggenspraak te houden met een collega professional binnen het eigen domein. Voor alle leefgebieden geldt dat het voldoen aan een criterium op zichzelf geen probleem hoeft te zijn. Voor het melden bij de Verwijsindex moet er sprake zijn van een nadrukkelijk ongunstig effect op de ontwikkeling van de jeugdige. Op basis van de ervaringen in de praktijk wordt de lijst van meldcriteria de komende jaren doorontwikkeld.